

NORGES HØYESTERETT

Den 14. mars 2025 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Noer, Stenvik og Lund i

HR-2025-493-U, (sak nr. 25-025522STR-HRET), straffesak, anke over beslutning:

A (advokat Håkon Marius Skaue Svendsen)

mot

Påtalemyndigheten (statsadvokat Ellen Cathrine Greve)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens beslutning om å nekte deler av en anke i straffesak fremmet, jf. straffeprosessloven § 321 andre ledd.
- (2) A er ved tiltalebeslutning 1. desember 2023 og tilleggstiltalebeslutninger 7. desember 2023 og 23. september 2024 tiltalt for en rekke overtredelser av straffeloven §§ 155, 265 og 266.
- (3) Post I i tiltalen gjelder straffeloven § 155, som blant annet rammer vold mot offentlig tjenesteperson. Grunnlaget for tiltalens post I bokstav d var slik:

«Mandag 18. oktober 2021 ca. kl. 23.35 i ---vegen i Bergen, var politiet på adressen i forbindelse med at hun skulle pågripes. Da pb. B prøvde å få kontroll på hennes mobiltelefon, slo eller dyttet hun pb. B i låret. Hun søkte ved handlingen å hindre B i hans tjenestehandling.»

- (4) Hordaland tingrett avsa 21. oktober 2024 dom med slik domsslutning:

«A, født 00.00.1980, dømmes for overtredelse av:

- Straffeloven § 155 (seks tilfeller)
- Straffeloven § 265 første ledd, jf. annet ledd
- Straffeloven § 266 (fem tilfeller)

jf. straffeloven § 79 bokstav a til fengsel i 8 -åtte- måneder.

Fullbyrding av 5 –fem – måneder av straffen utsettes med en prøvetid på to år jf. straffeloven § 34.

Varetekt kommer til fradrag med 27 – tjuesyv – dager jf. straffeloven § 83.»

- (5) Det var dissens om tiltalens post I bokstav d), idet én meddommer stemte for frifinnelse.
- (6) Tiltalte anket til lagmannsretten. Anken gjaldt bevisbedømmelsen og lovanvendelsen ved flere av tiltalepostene, subsidiært straffutmålingen.
- (7) Gulating lagmannsrett traff 16. januar 2025 slik beslutning:
- «1. Bevisanken for post III c) nr. 1 og 2 henvises til ankeforhandling.
2. For øvrig nektes anken fremmet.»
- (8) A har anket til Høyesterett. Anken retter seg mot nektelsen av å fremme anken over tiltalens post I bokstav d. Det anføres at det ikke var forsvarlig å nekte denne delen av anken fremmet. Det er vist til HR-2021-2058-A avsnitt 33 og 65, samt EMK artikkel 6. Sakens bevis består av forklaringer fra tiltalte og politibetjenter, og det var dissens om bevisbedømmelsen i tingretten.
- (9) *Påtalemyndigheten* har påstått anken forkastet.
- (10) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at utvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling, jf. straffeprosessloven § 321 femte ledd. I dette ligger blant annet at utvalget kan prøve om det ut fra retts- og bevissspørsmålene var forsvarlig å nekte anken fremmet etter en skriftlig og forenklet behandling, jf. HR-2021-2058-A avsnitt 28 med videre henvisninger, og om det er gitt en begrunnelse som forklarer hvorfor det er klart at anken ikke vil føre frem, jf. HR-2021-2058-A avsnitt 40.
- (11) Ved domfellelsen for post I bokstav d) bygget flertallet i tingretten på forklaringene til de to politibetjentene som foretok pågripelsen. Det var ingen andre til stede ved pågripelsen, og det foreligger ingen andre bevis. A på sin side nektet for at hun slo til politibetjenten. Mindretallet viste til at det gikk en stund fra hendelsen skjedde til politibetjenten anmeldte forholdet, og til at betjenten hadde tatt forbehold om eventuelle unøyaktigheter i sin forklaring fordi det var gått litt tid siden hendelsen.
- (12) Lagmannsretten *begrunnet* ankenektelsen for tiltaleposten slik:
- «Lagmannsretten kan ikke se at det hefter svakheter eller feil ved flertallets bevisbedømmelse eller lovanvendelse. Det at politibetjenten forsøkte å få hånd om siktedes mobil, var utvilsomt en lovlig tjenestehandling. Bakgrunnen for at hun ble oppsøkt på sin bostedsadresse, var at politibetjentene skulle pågripe henne, samt ransake og ta beslag i hennes telefon og pc. At slaget mot politibetjenten var en bevisst handling, understøttes av at slaget ble utført med knyttet hånd, og at det var et 'hardt, rettet' slag. Det fremstår ikke tvilsomt at siktede utviste forsett med hensyn til at slaget var et forsøk på å hindre betjenten i sin tjenestehandling. Lagmannsretten har vurdert mindretallets syn, men finner ikke at det fremkommer noe her, som grunnlag for en endret vurdering.»
- (13) Ankeutvalget bemerker først at lagmannsretten ikke forklarer hva den bygger på når den legger til grunn at siktede slo med knyttet hånd, og at det var et «hardt, rettet» slag. Det må antas at det bygges på politibetjentenes forklaringer slik de er gjengitt i tingrettens dom. Det er imidlertid en svakhet ved lagmannsrettens begrunnelse at retten tilsynelatende legger uprøvd til grunn det som i realiteten er vurderingstemaet for lagmannsretten.

- (14) Ved vurderingen av om det er *forsvarlig* å avgjøre en anke over bevisbedømmelsen uten muntlig forhandling, vil bevisbildet være viktig. I HR-2021-2058-A avsnitt 33 står det om dette:
- «Det konkrete bevisbildet i saken er altså sentralt. Dersom forklaringen fra fornærmede utgjør det sentrale grunnlaget for domfellelsen i tingretten, vil det i mange tilfeller ikke være forsvarlig å avgjøre ankesaken uten en muntlig ankeforhandling i lagmannsretten. Generelt gjelder at dersom tiltalte benekter å ha begått den handlingen som beskrives i tiltalen, kan hans eller hennes forklaring bare settes til side som mindre troverdig enn forklaringene fra fornærmede og andre vitner dersom lagmannsretten, på grunnlag av skriftlig og forenklet behandling, har grunnlag for å konstatere at det samlet foreligger bevis og omstendigheter som gjør at det kan utelukkes at den tiltalte forklarer seg riktig. Dette gjelder typisk der det foreligger fellende tekniske bevis, men er ikke begrenset til slike tilfeller.»
- (15) Domfellelsen i saken her bygger utelukkende på forklaringene til de to politibetjentene. Det foreligger ingen tekniske bevis. Det er ikke utelukket å domfelle på et slikt grunnlag, jf. HR-2025-458-A avsnitt 32, med videre henvisning til Rt-2011-641 avsnitt 28. En domfellelse i tingretten på et slikt grunnlag må også – etter omstendighetene – kunne nektes fremmet for lagmannsretten etter straffeprosessloven § 321 andre ledd. Det krever imidlertid at lagmannsretten forsvarlig kan utelukke den tiltaltes forklaring basert på en forenklet behandling. Lagmannsrettens begrunnelse må vise at, og hvorfor, retten har funnet det forsvarlig å avgjøre saken uten å høre forklaringene fra tiltalte, fornærmede og andre vitner.
- (16) Det fremkommer av dissensen i tingretten at den fornærmede politibetjenten hadde tatt forbehold om mulige unøyaktigheter i forklaringen. Politibetjentenes egenrapporter om pågripelsen avviker også fra hverandre. I rapporten til betjenten som ble slått, står det at slaget fra tiltalte traff ham i låret, mens den andre betjenten skrev at siktede slo fornærmede i armen. A selv mener hun ikke slo til politibetjenten, og peker dessuten på at hun tilsto alle de andre forholdene hun var tiltalt for, der hun mente hun var skyldig.
- (17) Med et slikt bevisbilde mener ankeutvalget at lagmannsretten ikke har gitt en tilstrekkelig begrunnelse for at det var forsvarlig å avgjøre skyldspørsmålet for tiltaleposten uten en muntlig ankeforhandling i lagmannsretten.
- (18) Lagmannsrettens beslutning om å nekte anken over tiltalen post I bokstav d fremmet, må etter dette oppheves.
- (19) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Lagmannsrettens beslutning oppheves for så vidt gjelder nektelsen av å fremme anken over tiltalen post I bokstav d.

Are Stenvik
(sign.)

Ragnhild Noer
(sign.)

Christian Lund
(sign.)